

Program obnovy krajiny Košického kraja, odpočet prác zrealizovaných v rámci Akčného plánu 2022 a Akčný plán na rok 2023

Základné informácie o Programme obnovy krajiny Košického kraja

Program obnovy krajiny Košického kraja (ďalej len „POK“) bol schválený Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja na 8. zasadnutí konaného dňa 22. októbra 2018 v Košiciach uznesením č. 131/2018. Dňa 28. februára 2022 na 29. zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja (ďalej len Z KSK) bol vzatý na vedomie odpočet prác zrealizovaných v rámci Akčného plánu POK v roku 2021 a taktiež bol schválený Akčný plán POK na rok 2022 (uznesenie č. 657/2022).

Ciele Programu

Cieľom Programu je podporovať, rozvíjať, vzdelávať, šíriť povedomie o potrebe obnovy poškodenej krajiny Košického kraja prostredníctvom zadržiavania dažďovej vody v lesopoľnohospodárskej a urbanizovanej krajine. Podporovať zainteresovaných pri zadržiavaní dažďovej vody v krajine zmenou prístupu pri praktickom využívaní krajiny, aby Košický kraj nevysychal, aby pri hospodárení v lesnej a poľnohospodársky využívannej krajiny, ako aj urbanizovanej krajine, sa zainteresovaní orientovali na ekosystémové zadržiavanie dažďovej vody. Aby revitalizáciou krajiny, jej ozelenením funkčnými ekostabilizačnými krajinnými prvkami a umiestnením vodozádržných opatrení, bola v krajine zadržiavaná dažďová voda. Realizáciou týchto opatrení chce kraj v spolupráci s partnermi prispieť k obnoveniu procesov biodiverzity, k zvýšeniu pôdnej úrodnosti, k zvýšeniu zásoby vodných zdrojov, k termoregulácii krajiny i k ozdraveniu klímy a tým k zlepšeniu života obyvateľom Košického kraja.

Odpočet prác v rámci Akčného plánu Programu obnovy krajiny Košického kraja za rok 2022

Cieľom Akčného plánu Programu obnovy krajiny Košického kraja v roku 2022 (ďalej len „AP POK“) bolo:

- Aktivita 1: Koordinácia impl. POK a činnosť Vodných rád v Košickom regióne
- Aktivita 2: Analýza údajov a štúdie pre revitalizáciu krajiny (v rámci realizovaných projektov „CLIMADAM“ a „HOBO“)
- Aktivita 3: Zvyšovanie povedomia a motivácie zainteresovaných o potrebe revitalizovať krajinu, konferencie, semináre, workshopy, súťaže, exkurzia
- Aktivita 4: Integrovaná obnova krajiny : metodika odporúčaní a postupov revitalizácie poškodenej lesopoľnohospodárskej krajiny s premietnutím odporúčaní pre lesohospodárske plány, pozemkové úpravy a územný rozvoj vidieka
- Aktivita 5: Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení, realizácia a projektovanie vodozádržných a „zelených opatrení“
- Aktivita 6: Maximálne využitie finančných schém v rámci operačných programov na Slovensku, v Európskej únii resp. z iných zdrojov financovania

Plán financovania POKu v roku 2022 (členenie rozpočtu: vid' tab. č. 1)

- **100 000 eur z rozpočtu KSK** (schválené v Z KSK 28. 02. 2022 uznesením 557/2022, s rozdelením medzi Ú KSK : 4 000 eur a Agentúrou : 96 000 eur). Dodatok č. 1 k Zmluve o realizácii činností v oblasti regionálneho rozvoja medzi KSK a ARR pre rok 2022 bol uzatvorený 04. mája 2022 (pod číslom: 2703/2022/RV-12086).
- **156 080 eur z projektov ktoré mal realizovať ORR KSK a Agentúra.**

Tab. č. 1 : Odpočet aktivít v rámci Akčného plánu 2022

Č.	Aktivita	Plán financovania		Skutočné čerpanie	
		Agentúra Projekt (eur)	KSK Projekt (eur)	ARR Projekty + KSK (eur)	KSK (eur)
1	Koordinácia a implementácia POK v KSK -projektová manažérka PhDr. Ing. Marcela Jokeľová -krajský koordinátor Ing. Michal Kravčík, CSc. -činnosť 6 vodných rád	20 000	4 000	20 000	1 593,32
2	Analýza údajov a štúdie pre revitalizáciu krajiny -zber relevantných dát a informácií so zapájaním verejnosti a vytváranie databázy -štúdie – návrh opatrení na zachytávanie dažďovej vody a pod. <ul style="list-style-type: none"> projekt „CLIMADAM“ projekt „HOBO“ 	45 230 ² 13 350 ⁴		32 227 ² 16 500 ⁴	1 500 ²
3	Zvyšovanie povedomia a motivácie zainteresovaných o potrebe revitalizovať krajinu -konferencie, semináre, workshopy, súťaže, exkurzia -informačné materiály <ul style="list-style-type: none"> projekt „OSA“ „CLIMADAM“ „Tidy(s) Up“ (výstava FLEX v Košiciach) „GoDanuBio“ (konferencia) 	10 000 12 500 ¹ 2 000 ² 41 000 ³	5 000 ⁵	10 000 9 800 ¹ 5 500 ² 44 310 ³	4 500 ² 4 825,88 ⁵
4	Integrovaná obnova krajiny - metodika odporúčaní a postupov revitalizácie poškodenej lesopoloľnohospodárskej krajiny <ul style="list-style-type: none"> projekt „OSA“ projekt „Tidy(s) Up“ : Metodika pre čistenie riek od odpadu projekt „CLIMADAM“ : Metodika pre vypracovanie Adaptačnej stratégie zmeny klímy 	16 000 4 770 ¹ 17 230 ³		15 500 2 500 ¹ 28 000 ³ 25 000 ²	
5	Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení -realizácia revitalizačných opatrení a iných vodozádržných a „zelených opatrení“ <ul style="list-style-type: none"> projekt „CLIMADAM“ 	50 000 15 000 ²		32 550	
6	Maximálne využitie finančných schém v rámci operačných programov na Slovensku, v Európskej únii resp. z iných zdrojov financovania <ul style="list-style-type: none"> projekt „KlimaPark Kysak“ projekt „CIRCOTRONIC“ 				
SPOLU:		96 000 151 080	4 000 5 000 ⁵	78 050 163 837	1 593,32 10 825,88
		100 000 156 080		79 643,32 174 662,88	
Nevyčerpané finančné prostriedky :				17 950	2 406,68
				20 356,68	

Financovanie projektov realizovaných Agentúrou a KSK zo zdrojov EÚ resp. iných zdrojov (červená farba).

¹ Projekt „OSA“ realizuje Agentúra z OP KŽP SR

² Projekt „CLIMADAM“ realizuje Agentúra ako prijímateľ, KSK ako partner z EHP a NFM

³ Projekt „Tidy(s)Up“ realizuje Agentúra z OP DNP INTERREG EÚ

⁴ Projekt „HOBO“ realizuje Agentúra z OP SK HU Fond malých projektov

⁵ Projekt „GoDanuBio“ realizuje KSK z Dunajského nadnárodného programu

Stručný popis projektov zo zdrojov EHP a Nórskeho finančného mechanizmu:

1. Projekt „Ochrániť Sa Adaptáciou na zmenu klímy“ – **realizuje ARR**

Akronym: OSA

Zdroj financovania: OP Kvalita životného prostredia

Termín realizácie 11/2019 – 04/2022

Cieľom projektu bolo zlepšiť informovanosť obyvateľov Košického kraja o negatívnych dôsledkoch zmeny klímy. Boli pripravené audiovizuálne výstupy (1 film a 9 krátkych videí). Celkovo (od roku 2019) sa uskutočnilo 22 podujatí na stredných školách v Košickom kraji a ďalších 5 seminárov pre širšiu verejnosť. Z tohto počtu v roku 2022 bolo uskutočnených 5 podujatí v rámci projektu a 3 po skončení projektu v rámci jeho udržateľnosti. Tlačové a audiovizuálne výstupy sa využívajú aj naďalej, sú pripravené aj na ďalšie aktivity, napríklad pre fungovanie KlimaParku Kysak. Realizácia najinovatívnejších projektov v rámci súťaže „Voda nad zlato“ bola podporená v rámci POKu (aktivita 5).

2. Projekt „CLIMADAM – Adaptačná stratégia a kroky vedúce k zmierneniu dopadu zmeny klímy“ – **realizuje ARR ako príjemca, KSK ako partner**

Akronym: CLIMADAM

Zdroj financovania: EHP a Nórsky Finančný Mechanizmus

Termín realizácie: 10/2020 – 04/2024

Cieľom projektu je na území Košického kraja **vypracovať revitalizačný plán pre povodie rieky Roňava**, ktorá častými povodňovými stavmi ohrozuje majetok a životy obyvateľov. V roku 2022 boli dokončené odborné analytické práce z oblasti klimatológie, geológie, poľnohospodárstva, lesníctva v spolupráci s externými odborníkmi z daných oblastí. Boli vybrané dve mikropovodia rieky Roňava, kde terénnym prieskumom a na základe analýz od odborníkov budú navrhnuté vodozádržné opatrenia. V rámci projektu pre územie Zakarpatského kraja Ukrajiny bola vybraná firma pre vypracovanie Adaptačnej stratégie na zmenu klímy, vychádzajúcej z metodiky ktorá bola použitá v Košickom kraji. Súčasťou projektu je aj aktivita regionálna a cezhraničná doprava, harmonizácia dopravných systémov Košického samosprávneho kraja a Zakarpattia, model trvalo udržateľnej dopravy pre Užhorod, využívajúci skúsenosti z Košického kraja.

Metodika pre vypracovanie Adaptačnej stratégie zmeny klímy : vo všeobecnosti je potrebné vybrať relevantné navrhnuté analýzy a spracovať ich aby bolo možné vyhodnotiť zníženie citlivosti územia k adaptácii na klimatickú zmenu. Na tomto základe sa navrhujú ciele, opatrenia a aktivity zoskupované pre jednotlivé sektory, prípadne pre vybrané územie. Adaptačná kapacita je definovaná ako „schopnosť systému prispôbiť sa zmenám klímy (vrátane miernych odchýlok až extrémov), zmierniť potenciálne škody, využiť príležitosti alebo vyrovnat' sa s následkami“.

Humanitárna pomoc Ukrajine - kvôli mimoriadnej vojnovej situácii sme mohli v rámci projektu CLIMADAM vyčleniť finančné prostriedky na humanitárnu pomoc pre našich projektových partnerov v Užhorode. Potravinová pomoc a hygienický materiál boli transportované a rozdane partnerom v Užhorode. Na tento účel sme spolu s Košickým samosprávnym krajom vyčlenili z rozpočtu projektu dokopy 10.000 eur.

3. Projekt „Tid(y)Up – Nasleduj plast od zdroja k moru – Tisa-Dunaj integrovaný akčný plán na zníženie znečistenia riek plastmi“ – **realizuje ARR**

Akronym: Tid(y)Up

Zdroj financovania: OP Dunajský nadnárodný program

Termín realizácie: 07/2020 – 12/2022

Hlavným cieľom projektu je znížiť znečistenie vôd plastmi a týmto spôsobom zlepšiť kvalitu vody v rieke Tisa a dolnom úseku rieky Dunaj. V rámci projektu sa uskutočnila výstava FLEX v Kultúrparke Košice od 13. do 16. mája 2022, kde návštevníci výstavy mali možnosť vyskúšať si recykláciu, pozrieť si fotky z čistenia riek, film o odpadoch v rieke Tisa, ale aj za pomoci animátorov mohli podrviť plastové vrchnáčky z fliaš a ďalej ich použiť pri výrobe nových predmetov, ako sú napríklad pravítka či karabínky. Druhé **čistenie vybraného úseku rieky Bodrog od plastového odpadu bolo zrealizované od 23. do 24. 6. 2022** za účasti 80 dobrovoľníkov. Taktiež v mesiaci jún bolo zorganizované **regionálne fórum k danej téme** (28. 6. 2022). 11. októbra 2022 sa v Košiciach uskutočnil aj **Národný okrúhly stôl, ktorý bol zameraný na odpad**, odpad v prírode a čo môžeme urobiť my všetci na minimalizáciu odpadu. Taktiež bola **vypracovaná príručka ktorej hlavným cieľom je čistenie riek**, lebo najmä plastový odpad je jedným z najväčších zdrojov znečistenia našich vôd vo vodných tokoch.

4. Projekt „Život medzi riekami Hornád a Bodrog“ – **realizuje ARR**

Akronym: HOBO

Zdroj financovania: OP Slovensko – Maďarsko, Fond malých projektov

Termín realizácie: 07/2021 – 03/2022

Realizácia projektu „Život medzi riekami Hornád a Bodrog“ (skratka HOBO) riešila zvýšenie pripravenosti územia medzi riekami Hornád a Bodrog na rozvoj cezhraničnej spolupráce na území Slovenska a Maďarska. Na základe spoločnej cezhraničnej metodiky, boli vypracované analýzy z oboch strán hranice a bol vytvorený zásobník reálnych a vhodných cezhraničných projektov (33 projektových zámerov v SR a 49 v MR; spolu 82 projektových zámerov). Po zhodnotení potenciálu regiónu boli v spolupráci s cezhraničným partnerom zorganizované 4 workshopy, ktorých cieľom bolo oboznámiť lokálne zainteresované cieľové skupiny o programe Interreg VI-A Maďarsko-Slovensko na obdobie 2021 - 2027 a jeho oblastiach podpory a prioritách, prezentovať výsledky analýz a identifikovaných oblastí rozvoja. Účastníci workshopu mali možnosť konzultovať svoje projektové iniciatívy a zapojiť sa do sieťovania partnerov.

5. Projekt „Participatívne ekosystémy na podporu revitalizácie vidieckej a mestskej spolupráce prostredníctvom riadenia Dunajského obehového biohospodárstva (GoDanuBio)“ - **realizuje KSK**

Akronym: GoDanuBio

Zdroj financovania: OP Dunajský nadnárodný program

Termín realizácie: 07/2020 – 12/2022

Obehové biohospodárstvo použije ako nástroj na podporu regionálneho rozvoja. Ide o koncepciu, ktorá sa zameriava na prechod hospodárstva založenej na fosílnych zdrojoch k hospodárstvu využívajúce trvalo udržateľnú výrobu biologických zdrojov a procesov na vývoj nových produktov a služieb, čím sa vidiecke oblasti dostanú do centra pozornosti. V rámci tohto projektu bolo zorganizované „**Fórum Košického regiónu v obnove krajiny**“, ktoré sa uskutočnilo 9. 6. 2022 v Košiciach za účasti viac ako 100 účastníkov.

Realizácia Programu obnovy krajiny v roku 2022 (stručný popis aktivít)

1. Aktivita: *Koordinácia implementácie POK a činnosť Vodných rád v Košickom regióne*

- a. Proces realizácie Akčného plánu manažovala projektová manažérka POK PhDr. Ing. Marcela Jokel'ová, ako projektová manažérka Odboru regionálneho rozvoja v spolupráci s Agentúrou, ktorá realizovala nosnú časť naplánovaných aktivít. Ing. Michal Kravčík, CSc. koordinoval Programu POK ako jeho autor. Agentúra, okrem samotnej realizácie POKu (rozpočet KSK), realizovala v roku 2022 aj 4 projekty, ktoré priamo zapadajú do štruktúry POKu a dopĺňajú ho. Organizácia pracovných stretnutí Vodných rád v roku 2022 bola skomplikovaná pokračujúcou pandémiou COVID – 19, ale napriek tomu sa uskutočnilo 10 pracovných stretnutí Vodných rád. Členovia vodných rád boli informovaní o schválení plánu zastupiteľstvom KSK, jeho propagácií a ďalšej činnosti prostredníctvom e-mailov a osobnými stretnutiami kde boli poskytnuté informácie o možnostiach získavania finančných prostriedkov s grantových výziev MPaRV, MIRRI a MŽP na podporu pozemkových úprav a financovania vodozádržných opatrení v lesopoľnohospodárskej i urbanizovanej krajine a zároveň aj o dotačných schémach KSK.

2. Aktivita: *Analýza údajov a štúdie pre revitalizáciu krajiny*

- a. V rámci realizácie cezhraničného projektu **CLIMADAM** je podrobnejšie rozpracovávaná „Adaptačná stratégia na klimatickú zmenu Košického kraja“ v povodí rieky Roňava. V rámci projektu je použitá tá istá metodika ako pri vyššie spomenutej Adaptačnej stratégii, ale je modifikovaná tak, aby bolo možné zohľadniť miestne špecifiká povodia. Základnou priestorovou jednotkou, pre vyjadrenie klimatických, geologických, pedologických, biologických a iných charakteristík je 25 mikropovodií (členenie podľa SHMÚ) povodia riečky Roňave, kde boli definované klimatické riziká, z ktorých vyplývajú potrebné riešenia a ich naliehavosť.
- b. V rámci projektu „**Život medzi riekami Hornád a Bodrog**“ (skratka HOBÓ) bola riešená pripravenosť územia medzi riekami Hornád a Bodrog na rozvoj cezhraničnej spolupráce na území Slovenska a Maďarska. Na základe spoločnej cezhraničnej metodiky, boli vypracované analýzy z oboch strán hranice a bol vytvorený zásobník reálnych a vhodných cezhraničných projektov (33 projektových zámerov v SR a 49 v MR; spolu 82 projektových zámerov). Po zhodnotení potenciálu regiónu boli v spolupráci s cezhraničným partnerom zorganizované 4 workshopy (2 na území KSK a 2 v Maďarskej republike). Účastníci workshopu mali možnosť konzultovať svoje projektové iniciatívy a zapojiť sa do sieťovania partnerov.

3. Aktivita: *Zvyšovanie povedomia a motivácie zainteresovaných o potrebe revitalizovať krajinu*

- a. V roku 2022 boli zorganizované otvorené fóra vodných rád v jednotlivých územných celkoch a ako posledné bolo regionálne „**Fórum Košického regiónu v obnove krajiny**“, ktoré sa uskutočnilo 9. 6. 2022 v Košiciach za účasti viac ako 100 účastníkov.
- b. V rámci projektu OSA bolo uskutočnených 5 podujatí v rámci projektu a 3 po skončení projektu v rámci jeho udržateľnosti. Tlačové a audiovizuálne

výstupy sa využívajú aj naďalej, sú pripravené aj na ďalšie aktivity, napríklad pre fungovanie KlimaParku Kysak.

- c. Publikovaná **Metodika odporúčaní a postupov revitalizácie poškodenej lesopôľnohospodárskej krajiny s premietnutím odporúčaní pre lesohospodárske plány, pozemkové úpravy a územný rozvoj vidieka** bola distribuovaná členom vodných rád a účastníkom „Fóra Košického regiónu v obnove krajiny“.
- d. **Najinovatívnejšie projekty zo súťaže „Voda nad zlato“ boli zrealizované študentmi stredných škôl :**
  - Gymnázium L. Štúra v Michalovciach
  - Gymnázium Trebišov Komenského 32
  - Gymnázium Krompachy Lorencova 36
  - Stredná zdravotnícka škola Kukučínova 40, Košice
  - Obchodná akadémia Michalovce
  - Stredná odborná škola Prakovce
  - Spojená škola Kollárova 17, Sečovce
  - Stredná odborná škola veterinárna Košice – Barca
  - Stredná odborná škola dopravy a služieb Strážske.
- e. **V roku 2022 bol vydaný vypracovaný „Zeleného katalógu“** pre inšpiráciu pre realizáciu zelených opatrení v areáloch stredných škôl, zariadeniach sociálnych služieb a kultúrnych zariadeniach Košického samosprávneho kraja v počte 200 kusov. Katalóg je postupne distribuovaný.
- f. **V roku 2022 boli na geoportáli KSK vizualizované** v rámci projektu „CLIMADAM“ dáta Adaptačnej stratégie KSK a to Zraniteľnosť obcí KSK na klimatickú zmenu, Agregovaný dopad v obciach KSK, Adaptačná kapacita obcí KSK, Expozícia – zmeny teplôt.
Dostupné: (<https://www.geoportalsk.sk/mapstore/#/viewer/openlayers/3171>)

4. **Aktivita : Integrovaná obnova krajiny**

- a. Metodika **„Odporúčania a postupy revitalizácie poškodenej lesopôľnohospodárskej krajiny s premietnutím pre lesohospodárske plány, pozemkové úpravy a územný rozvoj vidieka“**. Metodika má 104 strán a definuje odporúčané postupy a nástroje, ako ovplyvňovať verejné politiky pre presadzovanie Programu obnovy krajiny Košického kraja do reálnej podoby na lokálnej úrovni a tiež ako nevyhnutnú potrebu presadzovania záujmov Košického kraja prostredníctvom pripomienok a stanovísk Košického kraja pri formulovaní a novelizácii národných verejných politik.
  - a) Metodika výpočtu objemu odtekajúcej dažďovej vody z extrémnej zrážky
  - b) Odporúčania legislatívnych opatrení na zabránenie poškodzovania krajiny a obnovu už poškodenej krajiny
  - c) Odporúčania opatrení pri hospodárení na lesnom pôdnom fonde
  - d) Odporúčania opatrení pri hospodárení na poľnohospodárskom pôdnom fonde
  - e) Odporúčania opatrení v územnoplánovacej dokumentácii vo vidieckej krajine na území intravilánu
  - f) Odporúčaná metodika monitorovania efektov doteraz realizovaných opatrení

Materiál bol distribuovaný členom Vodných rád a účastníkom Fóra Košického regiónu v obnove krajiny“. Metodika vznikla ako súčasť individuálnych

- diskusí a rozhovorov s členmi Vodných rád v Košickom kraji, ako súčasť plánu obnovy poškodenej krajiny.
- b. **Metodika, ktorej hlavným cieľom je čistenie riek**, lebo najmä plastový odpad je jedným z najväčších zdrojov znečistenia našich vôd vo vodných tokoch.
  - c. **Metodika pre vypracovanie Adaptačnej stratégie zmeny klímy** : vo všeobecnosti je potrebné vybrať relevantné navrhnuté analýzy a spracovať ich aby bolo možné vyhodnotiť zníženie citlivosti územia k adaptácii na klimatickú zmenu. Na tomto základe sa navrhujú ciele, opatrenia a aktivity zoskupované pre jednotlivé sektory, prípadne vybrané územie. „Adaptačná kapacita je definovaná ako „schopnosť systému prispôbiť sa zmenám klímy (vrátane miernych odchýlok až extrémov), zmierniť potenciálne škody, využiť príležitosti alebo vyrovnať sa s následkami“.
5. **Aktivita : Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení**, realizácia a projektovanie vodozádržných a „zelených opatrení“
- a. **Realizácia vodozádržných a iných revitalizačných opatrení v areáloch škôl v roku 2022** bola ukončená v novembri 2022. **Bolo zrealizovaných 9 projektov na týchto školách :**
    - a. Gymnázium L. Štúra v Michalovciach
    - b. Gymnázium Trebišov Komenského 32
    - c. Gymnázium Krompachy Lorencova 36
    - d. Stredná zdravotnícka škola Kukučínova 40, Košice
    - e. Obchodná akadémia Michalovce
    - f. Stredná odborná škola Prakovce
    - g. Spojená škola Kollárova 17, Sečovce
    - h. Stredná odborná škola veterinárna Košice – Barca
    - i. Stredná odborná škola dopravy a služieb Strážske.

2 z uvedených revitalizačných projektov zrealizovalo Dobrovoľnícke centrum Košického kraja (DCKK) na základe zmluvy o spolupráci s Agentúrou. 7 projektov zvládlo realizáciu svojpomocne pod vedením skúsených pedagógov a vedenia škôl.
  - b. Projekt s názvom: „**Realizácia vodozádržných opatrení na Strednej priemyselnej škole technickej v Spišskej Novej Vsi**“ sa začala v roku 2022 a bude ukončený v roku 2023 v rámci OP Kvalita životného prostredia (kód výzvy: OPKZP-PO2-SC211-2020-62).
  - c. **Komplexná revitalizácia mestskej časti Košického vládneho programu** (ďalej len MČ KVP). Cieľom je prispieť k zlepšeniu verejných priestranstiev v MČ KVP s ohľadom na zmenu klímy. V spolupráci s MČ KVP odborné práce realizuje občianske združenie SPOLKA, ktoré k 30. 12. 2022 zanalyzovalo súčasný stav a vyhotovili obsahový zámer revitalizácie s problémovým výkresom.
6. **Aktivita : Maximálne využitie finančných schém v rámci operačných programov na Slovensku, v Európskej únii resp. z iných zdrojov financovania:**
Ako je uvedené vyššie, Agentúra v spolupráci s KSK - s odborom regionálneho rozvoja, realizovala v roku 2022 štyri projekty, a ORR KSK dva projekty na ktorých realizáciu boli získané finančné zdroje prevažne z fondov EÚ:

- a. **Projekt „Tid(y)Up – Nasleduj plast od zdroja k moru – Tisa-Dunaj integrovaný akčný plán na zníženie znečistenia riek plastmi“** (Akronym: Tid(y)Up); Zdroj financovania: OP Dunajský nadnárodný program; Termín realizácie: 07/2020 – 12/2022.
- b. **Projekt „Ochrániť Sa Adaptáciou na zmenu klímy“** (Akronym: OSA); Zdroj financovania: OP Kvalita životného prostredia; Termín realizácie 11/2019 – 04/2022.
- c. **Projekt „CLIMADAM – Adaptačná stratégia a kroky vedúce k zmierneniu dopadu zmeny klímy“**; (Akronym: CLIMADAM); Zdroj financovania: granty EHP a štátny rozpočet SR EHP; Termín realizácie: 10/2020 – 04/2024.
- d. **Projekt „Život medzi riekami Hornád a Bodrog“** (Akronym: HOB0); Zdroj financovania: OP Slovensko – Maďarsko, Fond malých projektov; Termín realizácie: 07/2021 – 03/2022.
- e. **KSK v roku 2022 bol schválený projekt „KlimaPark Kysak“**, ktorého cieľom je prebudovanie nevyužitej budovy pri Škole v prírode Kysak na moderné interaktívne environmentálne vzdelávacie centrum (podaný a realizovaný KSK).
- f. **Projekt „GoDanuBio“** „Participatívne ekosystémy na podporu revitalizácie vidieckej a mestskej spolupráce prostredníctvom riadenia Dunajského obehového biohospodárstva (GoDanuBio)“ - zrealizovaný KSK
- g. **Projekt „LAND4CLIMATE“** (plný anglický názov projektu: Utilization of Private Land for Mainstreaming Nature-based Solution in the Systematic Transformation Towards a Climate Resilient Europe) bol podaný v jeseni 2022 v rámci Európskeho programu HORIZON – výzva HORIZON-MISS-2022-CLIMA-01 Topic: HORIZON-MISS-2022-CLIMA-01-06 Type of Action: HORIZON-IA; Číslo projektu: SEP-210875416.
- h. **Projekt „CIRCOTRONIC“** o obehovej ekonomike bol schválený v rámci prvej výzvy v programe INTERREG Stredná Európa. Cieľom projektu je posilniť trvaloudržateľný rast firiem v strednej Európe produkujúcich elektrické a elektronické zariadenia smerom k obehovému hospodárstvu a udržateľným procesom, s minimalizáciou negatívnych dopadov.
- i. **Program obnovy krajiny Košického kraja je multisektorový, komplexný, inovatívny a takto rozvíjaný komplexný strategický dokument na regionálnej úrovni o ktorý javia záujem aj rôzni zainteresovaní z iných regiónov, krajín.** Z toho dôvodu bol POK preložený do anglického jazyka a bol prezentovaný na viacerých domácich a medzinárodných fórach a konferenciách prostredníctvom on-line či prezenčne:
  - i. V Dubaji na EXPO na konferencii CLIMAGROFORUM, ktoré organizovalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka 22. 02. 2022.
  - ii. Prezentácia odporúčaných metodických nástrojov Plánu obnovy vysušenej krajiny z Košického kraja ako nástroj prevencie pred suchom a požiarmi v Južnej Kórei, ktoré organizovala Nadácia Zelená Kórea v Národnom zhromaždení Južnej Kórei (05. 04. 2022).
  - iii. Prezentácia skúsenosti o obnove vysušenej krajiny Slovenska a metodické postupy na príklade Košického kraja na webinári pre členov vedeckej asociácie Talianskeho centra pre štúdie Environmentálnej biológie (CISBA) (12. 04. 2022).
  - iv. Prezentácia skúsenosti o obnove vysušenej krajiny Slovenska a metodické postupy na príklade Slovenska s dôrazom na regionálnu

- úroveň Košického kraja na seminári v Spoločnom výskumnom centre EK (JRC) v talianskom meste Ispra (28. 06. 2022).
- v. Online prezentácia pre zainteresovaných v štáte Massachusetts o metodických postupoch obnovy poškodenej krajiny na príklade Košického kraja (12. 06. 2022).
  - vi. Prednáška Spoločne o vode a klimatických zmenách pre občanov mesta Trenčianske Teplice – šírenie o spôsoboch komplexného prístupu obnovy poškodenej krajiny (26. 07. 2022).
  - vii. Prezentácia skúsenosti revitalizácie poškodenej krajiny z Košického kraja pre samosprávy v Južných Čechách, na konferencii "Jak na klimatické zmeny - princípy a lokálni riešení", Třeboň (06. 10. 2022).
  - viii. Prezentácia skúsenosti o obnove vysušenej krajiny Slovenska a metodické postupy na príklade Slovenska s dôrazom na regionálnu úroveň Košického kraja na medzinárodnej ONLINE konferencii CLIMA LANDSCAPE (18-19. 10. 2022).
  - ix. Prednáška Globálne, Kontinentálne a Národné súvislosti Plánu Vodných rád obnovy poškodenej krajiny na konferencii „NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY A MOŽNOSTI PROAKTÍVNEJ ADAPTÁCIE - RIEŠENIE DÔSLEDKOV SUCHA A NEDOSTATKU VODY“ vo Zvolene (17. 10. 2022).

Monitoring realizácie akčného plánu

Monitoring bol realizovaný organizovaním sporadických pracovných porád organizovaných projektovou manažérkou PhDr. Ing. Marcelou Jokelovou v čase realizácie jednotlivých aktivít. Vďaka dobrej organizácii POKu je možné konštatovať, že napriek pandémie COVID – 19, boli plánované aktivity zrealizované v požadovanej kvalite a v dohodnutom čase.

Zhrnutie hodnotenia realizácie Akčného plánu Programu obnovy krajiny v roku 2022

Program obnovy krajiny Košického kraja je v rámci agendy riešenia klimatickej zmeny jednoznačne inovatívny a originálny, o čom svedčí záujem množstva zainteresovaných zo sveta poznať bližšie riešenia z Košického kraja.

Za zmienku stojí vyjadrenie Michaela Pilarskeho z Global Earth Repair Foundation po webinári o úlohe vegetácie v klimatizačnom systéme planéty Zem 2. januára 2023 napísal : *„V oficiálnom klimatickom naratívne sa úplne mýňa riešenie, na ktoré upozorňuje svet Michal Kravčík a ďalší, ktorým je: rehydratácia atmosféry rehydratáciou degradovaných území s vodozadržnými štruktúrami (ktoré budú plniť aj funkciu riešenia problematiky erózie). Zvýšenie zadržiavania vody v krajine umožňuje zvýšenie vegetácie. Výsledkom je väčšia transpirácia rastlín, ktorá rehydratuje atmosféru suchých oblastí a zvyšuje množstvo zrážok. Voda plodí viac vody. Tento nárast toho, čo Kravčík nazýva „malý vodný cyklus“, ovplyvňuje globálne počasie a bude mať stabilizačný vplyv s menej extrémnymi búrkami. Lesy prepravujú vodu lokálne a globálne. Celá planéta má z toho úžitok, ak rehydratujeme degradované územia sveta“.*

To je plne v súlade s tým, čo napísal Gilbert F. Hounbo, predseda mediagentúrneho mechanizmu OSN – Voda v článku Riešenie vodnej krízy je kľúčom k opatreniam v oblasti klímy a udržateľného rozvoja: “ Voda je spojovacím článkom všetkých hlavných globálnych problémov od zdravia a hladu cez rodovú rovnosť až po zamestnanosť, vzdelanie, priemysel, katastrofy a mier“. Viac tu:

<https://komentare.sme.sk/c/23108237/riesenie-vodnej-krizy-je-klucom-k-opatreniam-v-oblasti-klimy-a-udrzatelneho-rozvoja.html>

Preto je pre Košický kraj veľkou príležitosťou pokračovať v Programe obnovy krajiny a prispieť tak k posilneniu potravinovej, ekonomickej, environmentálnej sebestačnosti regiónu s dôrazom na zvýšenie odolnosti územia na zmenu klímy.

Z rozpočtu KSK na realizáciu akčného plánu POK v roku 2022 bolo vynaložených (viď tab. č. 1 vyššie):

○	1 593,32 eur	KSK	
○	78 050,00 eur	ARR v rámci prenosu aktivít od KSK	
SPOLU:	<u>79 643,32 eur</u>	(20 356,68 sa vráti do rozpočtu KSK=ARR 17 950 eur a KSK 2 406,68 eur)	

Projekty realizované v roku 2022 : skutočne vynaložené náklady:

○	12 300,00 eur	projekt „OSA“	
○	68 727,00 eur	projekt „CLIMADAM“	
○	72 310,00 eur	projekt „Tid(y)Up“	
○	16 500,00 eur	projekt „HOBO“	
○	4 825,88 eur	projekt „GoDanuBio“	
SPOLU:	<u>174 662,88 eur</u>	(163 837 eur projekty ARR a 10 825, 88 ORR KSK)	

SPOLU bol POK financovaný v roku 2022 vo výške : 254 306,20 eur (KSK + projekty)

Záver :

Z finančnej alokácie KSK 100 000 EUR pre realizáciu POKu v roku 2022 bolo účelne vynaložených 79 643,32 EUR na plnenie aktivít v rámci schváleného Akčného plánu POKu na rok 2022. Nevyčerpané položky vo výške 20 356,68 EUR budú presunuté do rozpočtu KSK.

Program obnovy krajiny Košického kraja, odpočet prác zrealizovaných v rámci Akčného plánu 2022 a Akčný plán na rok 2023

Cieľom Akčného plánu obnovy krajiny Košického kraja pre rok 2023 (ďalej len „AP POK“) je etablovať sieť najlepších riešení revitalizácie krajiny prostredníctvom edukácie, realizácie modelových riešení s podporou investícií do zmeny manažmentu dažďových vôd pri obnove dopravnej infraštruktúry a posilňovanie vzdelávania novej generácie mladých ľudí v školách v správe KSK pre posilňovanie aktívneho vzťahu mladých ľudí byť aktívnym pri ochrane klímy v rámci schváleného rozpočtu KSK na rok 2023: 3.8.4 Podprogramu Podporná činnosť KSK vo výške 100 000 € na technicko-organizačné zabezpečenie implementácie Programu obnovy poškodenej krajiny Košického kraja.

Realizácia Akčného plánu POKu v roku 2023 bude financovaná okrem z rozpočtu KSK aj v rámci realizovaných projektov :

• <i>rozpočet KSK na rok 2023</i>	<i>100 000,00 eur</i>
• <i>realizovaný projekt „CLIMADAM“²</i>	<i>54 000,00 eur</i>
• <i>realizovaný projekt „KlimaPark Kysak“</i>	<i>1 998 422,52 eur</i>
• <i>realizovaný projekt „CIRCOTRONIC“</i>	<i>31 850,00 eur</i>

SPOLU k 1. 1. 2023 :	2 184 272,52 eur

Tab. č. 2 : Plán aktivít v rámci Akčného plánu Programu obnovy krajiny v roku 2023

Č.	Aktivita	Plán financovania Projekty		Financovanie rozpočet KSK	
		Agentúra Projekty (EUR)	KSK Projekty (EUR)	KSK (EUR)	ARR (EUR)
1	Koordinácia implementácie POK a činnosť vodných rád -koordinácia POK + činnosť Vodných rád			1 000	20 000
2	Analýza údajov a štúdie pre revitalizáciu krajiny -komplexná revitalizačná štúdia „Naša Roňava“ pre adaptáciu na zmenu klímy na miestnej úrovni	20 000 ¹			
3	Zvyšovanie povedomia a motivácie zainteresovaných o potrebe revitalizovať krajinu -konferencie, semináre, workshopy, exkurzia -informačné a promo materiály -2. Ročník súťaže „Voda nad zlato“ pre študentov SŠ - realizácia projektu „KlimaPark Kysak“	2 000 ¹	1 998 422,52 ²	3 000	10 000
4	Integrovaná obnova krajiny - Strategický plán zmeny manažmentu dažďových vôd v dopravnej infraštruktúre v správe KSK - komplexná revitalizačná štúdia „Naša Roňava“ pre adaptáciu na zmenu klímy na miestnej úrovni	27 000 ¹	5 000 ¹		6 000
5	Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení : a. Projektová dokumentácia/ realizácia vodozádržných v zariadeniach KSK (investície)			60 000	
6	Maximálne využitie finančných schém v rámci operačných programov na Slovensku, v Európskej únii resp. z iných zdrojov financovania - Projekt „CIRCOTRONIC“	31 850 ³			0
SPOLU:		80 850	2 003 422,52	64 000	36 000
		2 084 272,52		100 000	

Financovanie projektov realizovaných Agentúrou a KSK zo zdrojov EÚ resp. iných zdrojov (červená farba).

¹Projekt „CLIMADAM“ realizuje Agentúra ako prijímateľ, KSK ako partner z EHP a NFM

²Projekt „KlimaPark Kysak“ realizuje KSK

³Projekt „CIRCOTRONIC“ realizuje Agentúra

*Plán rozpočtu pri projektoch realizovaných Agentúrou je orientačný a môže sa meniť v priebehu roka 2023 so súhlasom vedúceho partnera a riadiaceho orgánu OP

Aktivita 1	Koordinácia implementácie POK a činnosť Vodných rád v Košickom regióne
Zodpovedná organizácia	Košický samosprávny kraj
Ďalšie zainteresované organizácie	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Harmonogram realizácie	1-4. Q. 2023
Predpokladané náklady	21 000 eur : <ul style="list-style-type: none"> - KSK = 1 000 eur; - presun z rozpočtu KSK do rozpočtu ARR 20 000 eur
Zdroj financovania	Programový rozpočet KSK na rok 2023
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu celkového cieľa	Koordinácia POK a vodných rád
Popis aktivity	Realizácia POK v súlade s akčným plánom koordinovaná koordinátorom Ing. Michalom Kravčíkom, CSc., projektovou manažérkou ORR KSK PhDr. Ing. Marcelou Jokeľovou a Ing. Jaroslavom Tešliarom - Agentúra Organizácia pracovných porád na úrovni Úradu KSK + ARR a stretnutia vodných rád.
Indikátor splnenia aktivity	Počet pracovných stretnutí a porád s členmi vodných rád a riešiteľského kolektívu KSK a ARR - zápisy s pracovných stretnutí.

Aktivita 2	Analýza údajov a štúdie pre revitalizáciu krajiny
Zodpovedná organizácia	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Ďalšie zainteresované organizácie	Košický samosprávny kraj
Harmonogram realizácie	1. - 4. Q. 2023
Predpokladané náklady	20 000 eur z rozpočtov realizovaných projektov ARR
Zdroj financovania	Rozpočet projektu „CLIMADAM“
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu celkového cieľa	Komplexná revitalizačná štúdia „Naša Roňava“ pre adaptáciu na zmenu klímy na miestnej úrovni zanalyzuje vplyv obhospodarovania krajiny na časté povodňové stavy a navrhne opatrenia na ich elimináciu.
Popis aktivity	Do vypracovania revitalizačnej štúdie sú zapojení externí experti z oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, klimatológie, geológie, prípadne ďalší odborníci v úzkej spolupráci s miestnymi zainteresovanými.
Indikátor splnenia aktivity	Pracovná verzia Komplexnej revitalizačnej štúdie „Naša Roňava“

Aktivita 3	Zvyšovanie povedomia a motivácie zainteresovaných o potrebe revitalizovať krajinu
Zodpovedná organizácia	Košický samosprávny kraj
Ďalšie zainteresované organizácie	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Harmonogram realizácie	1. – 4. Q. 2023
Predpokladané náklady	2 013 422,52 eur : <ul style="list-style-type: none"> - Projekt „CLIMADAM“- ARR 2 000 eur, - Projekt „KlimaPark Kysak“- KSK 1 998 422,52 eur, - rozpočet KSK 3 000 eur, - presun z rozpočtu KSK do rozpočtu ARR 10 000 eur
Zdroj financovania	Rozpočet projektov „CLIMADAM“ a „KlimaPark Kysak“ a Programový rozpočet KSK na rok 2023
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu celkového cieľa	<p>Moderné interaktívne environmentálne vzdelávacie centrum - študenti SŠ ale aj širšie verejnosť budú mať možnosť získať informácie, vedomosti a „zažiť“ meniacu sa klímu najnovšími interaktívnymi technológiami (stavebná časť a vybavenie vzdelávacieho centra technológiami a technikou)</p> <p>Zvýšený záujem o starostlivosť o krajinu u miestnych obyvateľov tým, že získajú informácie o POKu, o možnostiach a formách ako sa dajú riešiť ich problémy, hrozby z extrémnych výkyvov počasia.</p> <p>Zvlášť ciele aktivít pre študentov stredných škôl (súťaž „voda nad zlato“, prednášky a súťaž).</p> <p>Konferencia, semináre, workshopy na tému Zmena klíma a možnosti adaptácie a mitigácie</p>
Popis aktivity	<ol style="list-style-type: none"> 1. Výstavba a sprevádzkovanie moderného interaktívneho environmentálneho vzdelávacieho centra v rámci realizácie projektu „KlimaPark Kysak“ 2. Konferencie, workshopy, exkurzia k téme 3. 2. ročník súťaže „Voda nad zlato“ pre študentov stredných škôl 4. Prednášky a workshopy k danej téme najmä pre študentov SŠ 5. Príprava a tlač informačných materiálov a promo materiálov v rámci realizovaných projektov + KSK
Indikátor splnenia aktivity	<p>Počet účastníkov konferencie, seminárov, workshopov, exkurzií</p> <p>Počet študentov SŠ zapojených do súťaže „Voda nad zlato“</p> <p>Počet informačných aktivít a množstvo promo materiálov</p> <p>Zvýšená pripravenosť obyvateľov čeliť nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy.</p>

Aktivita 4	Integrovaná obnova krajiny
Zodpovedná organizácia	Košický samosprávny kraj
Ďalšie zainteresované organizácie	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Harmonogram realizácie	1.-4. Q. 2023
Predpokladané náklady	38 000 eur : <ul style="list-style-type: none"> - Projekt „CLIMADAM“- ARR 27 000 eur - Projekt „CLIMADAM“- KSK 5 000 eur - presun z rozpočtu KSK do rozpočtu ARR 6 000 eur
Zdroj financovania	Programový rozpočet KSK na rok 2023
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu celkového cieľa	komplexná revitalizačná štúdia „Naša Roňava“ pre adaptáciu na zmenu klímy Strategický plán zmeny manažmentu dažďových vôd v dopravnej infraštruktúre v správe KSK
Popis aktivity	komplexná revitalizačná štúdia „Naša Roňava“ pre adaptáciu na zmenu klímy na miestnej úrovni bude navrhovať integrovanú obnovu povodia rieky Roňava Každým rokom z cestnej siete v správe KSK sa odkanalizuje a odvedie do vodných tokov približne 5 mil. m ³ dažďovej vody, čím sa prispieva k vysušovaniu a prehrievaniu celého kraja. Je potrebné rozpracovať systém a technologické riešenia, ako to riešiť a zadržať povrchovo odtekajúcu vodu. Jedna z možností je realizovať vodozádržné opatrenia už pri rekonštrukcii ciest ako vyvolanú investíciu.
Indikátor splnenia aktivity	Strategický plán zmeny manažmentu dažďových vôd v dopravnej infraštruktúre v správe KSK

Aktivita 5	Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení Realizácia a projektovanie vodozádržných a „zelených“ opatrení
Zodpovedná organizácia	Košický samosprávny kraj
Ďalšie zainteresované organizácie	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Harmonogram realizácie	Realizácia 2. – 4. Q. 2023
Predpokladané náklady	60 000 eur : presun z rozpočtu KSK na investície
Možnosti financovania	Programový rozpočet KSK na rok 2023
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu cieľa	<p><i>Pilotné projekty pre realizáciu revitalizačných opatrení :</i></p> <p>a. <i>Projektová dokumentácia/ realizácia vodozádržných v zariadeniach KSK</i></p> <p>- vypracovaná komplexná projektová dokumentácia na revitalizáciu areálu/v stredných škôl resp. DSS s dôrazom na zníženie dopadu zmeny klímy najmä zadržiavaním vody – príprava na využitie EÚ fondov - realizácia naprojektovaných revitalizačných opatrení</p> <p>b. <i>Realizácia vybraných projektov zo súťaže „Voda nad zlato“</i> kolektívmi študentov s účasťou zainteresovaných pedagógov</p>
Popis aktivity	Realizácia vybraných projektov zo súťaže „Voda nad zlato“ kolektívmi študentov s účasťou zainteresovaných pedagógov je významným príspevkom ku konkrétnej realizácii revitalizačných opatrení ktoré navrhli študenti vedení pedagógmi pre ich konkrétne podmienky v areály školy.
Indikátor splnenia aktivity	Počet vypracovaných projektových dokumentácií Počet zrealizovaných vodozádržných opatrení Počet zrealizovaných pilotných projektov študentmi stredných škôl v rámci súťaže „Voda nad zlato“

Aktivita 6	Maximálne využitie finančných schém v rámci operačných programov na Slovensku, v Európskej únii resp. z iných zdrojov financovania
Zodpovedná organizácia	Košický samosprávny kraj
Ďalšie zainteresované organizácie	Agentúra na podporu regionálneho rozvoja Košice, n.o.
Harmonogram realizácie	Príprava projektov sa bude uskutočňovať v súlade s výzvami, ktoré budú zverejňované v priebehu roka 2023 + realizácia projektov v roku 2023 : <ul style="list-style-type: none"> - Projekt „CLIMADAM – Adaptačná stratégia a kroky vedúce k zmierneniu dopadu zmeny klímy - Projekt „KlimaPark Kysak“, ktorého cieľom je prebudovanie nevyužitej budovy pri Škole v prírode Kysak na moderné interaktívne environmentálne vzdelávacie centrum (OP KŽP) - Projekt „CIRCOTRONIC“ o obehovej ekonomike v programe INTERREG Stredná Európa
Predpokladané náklady	31 850 eur
Zdroj financovania	OP Slovensko 2021 – 2027, OP Slovensko – Maďarsko, HORIZON resp. a.i.
Predpokladaný dopad aktivity a príspevok k naplneniu celkového cieľa	Maximálne možné využitie finančných schém v rámci identifikovaných operačných programov pre realizáciu konkrétnych projektov v partnerstve s vlastníkmi pozemkov, na ktorých budú plánované revitalizačné opatrenia.
Popis aktivity	1. Identifikácia problému a možnosť jeho riešenia cez projekt, 2. Vypracovanie projektu/ov revitalizácie, 3. Realizácia projektu/ov.
Indikátor splnenia aktivity	Počet realizovaných projektov a počet vypracovaných a podaných projektov do zverejnených výziev Výška získaných finančných prostriedkov na realizáciu revitalizačných opatrení

Monitoring realizácie akčného plánu v roku 2023

Monitoring bude realizovaný formou pracovných stretnutí zamestnancov Úradu KSK, ARR a zástupcov organizácií zodpovedných za realizáciu aktivít a ďalších zainteresovaných organizácií. Stretnutia budú organizované podľa potreby (online alebo osobne).

V Košiciach, 13. januára 2023

Spracoval: Ing. Jaroslav Tešliar, CSc., PhDr., Ing. Marcela Jokel'ová